

Τὸ Σύνδρομο
τῆς
“Νέας Ἐποχῆς”...

...καὶ ἡ Ἐλπίδα
τῆς
Ὁρθοδοξίας μας

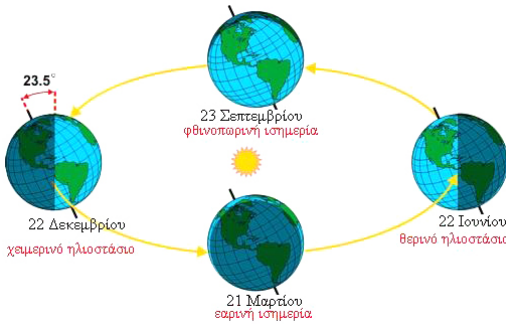
« Λάμπας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ φωτισμὸν ἀληθείας, ἐδίωξας τοῦ ψεύδους τὸ σκότος·
τὰ γὰρ εἶδωλα ταύτης Σωτήρ, μὴ ἐνέγκατά Σου τὴν ἰσχύν πέπτωκεν... »

Τὰ ἡλιοστάσια*

Ἡ παγανιστικὴ καὶ ἀποκρυφιστικὴ χρῆση τους

Πρωτοπρ. Βασιλείου Α. Γεωργοπούλου
Ἐπικούρου Καθηγητοῦ Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.

Τὰ ἡλιοστάσια (22 Δεκεμβρίου, 21 Ἰουνίου), εἶναι ἓνα φυσικὸ ἀστρονομικὸ φαινόμενο, ποῦ ἔχει σχέση με τὴν καθημερινὴ ἀλλαγὴ-μετατόπιση τῆς θέσεως τοῦ ἡλίου στὸ οὐρανὸ στερέωμα, κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ἔτους.

Ὡς ἀστρονομικὸ φαινόμενο, λέγουν οἱ εἰδικοί, τὸ θερινὸ ἀπὸ τὸ χειμερινὸ ἡλιοστάσιο εἶναι ἓκ διαμέτρου ἀντίθετα μεταξύ τους ὡς πρὸς τὴν τροπὴ τοῦ ἡλίου.

Οἱ δύο αὐτὲς ἡμέρες τὸν χρόνο στὸν ἀρχαῖο παγανιστικὸ κόσμος ἦταν συνδεδεμένες καὶ με τὸ φαινόμενο τῆς **Ἡλιολατρίας**, τὴν λατρεία δηλαδὴ τοῦ ἡλίου ὡς θεοῦ.

* * *

Τὸ φυσικὸ αὐτὸ φαινόμενο υἱοθετήθηκε ἀπὸ τὸν μεσαιωνικὸ καὶ νεότερο ἀποκρυφιστικὸ χῶρο καὶ στὰ πλαίσια μιᾶς ἐσωτερικῆς (ἐσωτερισμός: διδασκαλία μυστικῆς καὶ ἀπόκρυφης γνώσεως) νοηματοδότησής του, συνδέθηκε με μύθους καὶ σύμβολα.

Σὲ πολλὲς νεότερες παγανιστικὲς καὶ ἀποκρυφιστικὲς κι-

Θερινὸ ἡλιοστάσιο 2014

“Ἡλιος τοῦ μεσονυκτίου
στὸν Βόρειο Πόλο

νήσεις, οἱ συγκεκριμένες ἡμερο-
μηνίες ἔχουν ξεχωριστὴ σημασία
καὶ εἶναι ἡμέρες εἰδικῶν λατρευ-
τικῶν καὶ τελετουργικῶν ἐκδη-
λώσεων.

Ἐπὶ πλέον, σὲ ὀρισμένες περι-
πτώσεις, ἐπιχειρήθηκε ἡ παγα-
νιστικὴ καὶ ἀποκρυστικὴ τελε-
τουργικὴ νοηματοδότησή τους
νὰ συσχετισθεῖ μὲ τὸ Χριστιανικὸ

Ἑορτολόγιο.

Ἐπιχείρησαν, κατὰ τρόπο ἀπολύτως αὐθαίρετο καὶ ἀνι-
στόρητο, νὰ παρουσιάσουν καὶ νὰ συσχετίσουν θεμελιώδεις
βασικὲς Ἑορτὲς τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ὡς ἀντιγραφή καὶ
υἰοθέτηση παγανιστικῶν δρωμένων, τὰ ὅποια (δῆθεν) ἀντικα-
ταστάθηκαν μὲ μιὰ χριστιανικὴ ἐκδοχὴ τους.

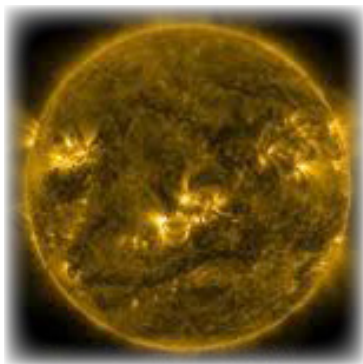
Ἔτσι, ἐνῶ στὸν ἀρχαῖο παγανισμὸ κατὰ τὸ χειμερινὸ ἡλιο-
στάσιο γεννιέται ἓνας θεὸς ἢ ἡμίθεος ἢ ἥρωας μὲ χαρακτη-
ριστικὰ σωτήρα, οἱ Χριστιανοί, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς τους,
υἰοθέτησαν τὴν παγανιστικὴ αὐτὴ δοξασία ἀντικαθιστώντας
τὴν μὲ τὴν Γέννηση τοῦ Χριστοῦ.

* * *

Ὁ νεότερος παγανισμὸς, ἑλληνικὸς καὶ εὐρωπαϊκὸς στὴν
ποικιλομορφία τῶν ἐκδοχῶν του, δὲν παρέλειψε νὰ συνδυ-
άσει τὰ ἡλιοστάσια μὲ τὰ δικά του λατρευτικὰ δρώμενα. **Μέχρι**
σήμερα, δυστυχῶς, σὲ ὀλόκληρο τὸν εὐρωπαϊκὸ χῶρο ἐπιβίω-
νουν σχετικὰ μὲ τὶς ἡμέρες τῶν ἡλιοστασιῶν πλῆθος ἐθίμων,
συνηθειῶν καὶ δοξασιῶν παγανι-
στικῆς προελεύσεως.

Γιὰ διάφορες ἀποκρυστικὲς κι-
νήσεις καὶ κοσμοθεωρίες, τὰ ἡλιο-
στάσια δὲν εἶναι μόνον φυσικὰ ἀσ-
τρονομικὰ φαινόμενα. Ἐμπερικλεί-
ουν καὶ ἐνσωματώνουν ιδιαίτερους
συμβολισμούς καὶ ἐσωτεριστικοῦ τύ-
που νοηματοδότησεις καὶ ἐρμηνεῖς.

Ἔτσι ἐξηγεῖται λ.χ. γιατί ἐορτά-
ζονται σήμερα τὸ χειμερινὸ καὶ τὸ
θερινὸ ἡλιοστάσιο ἀπὸ τὸν Τεκτο-

Ὁ ἥλιος τὴν ἡμέρα
τοῦ ἡλιοστασίου 2012

Χειμερινό ηλιοστάσιο

νισμό και γιατί αποτελούν μαζί με τις *Ήσμερίες*, εορταστικές ημέρες των Τεκτονικών Στοών.

Αντίθετη με την παγανιστική και αποκρυφιστική προσέγγιση διαφόρων φυσικών φαινομένων όπως αυ-

τό, είναι η χριστιανική αντίληψη.

Τὰ φυσικά φαινόμενα και οί νόμοι τῆς φυσικῆς σχετίζονται με τὴν πρόνοια, τὴν παντοδυναμία, πανσοφία καὶ τὴν ἐλευθερία τοῦ Θεοῦ.

Σύμφωνα με τὴν Ὁρθόδοξη Χριστιανικὴ Διδασκαλία, ὅλη ἡ κτιστὴ δημιουργία, τῶν οὐρανίων σωμάτων συμπεριλαμβανομένων, ἀποκαλύπτει τὴν ἄκτιστη δόξα τοῦ Θεοῦ (Ψαλμ. 8, 4. 148, 3. Ἰώβ 9, 7-10. Α' Κορ. 15, 41), ἐνισχύουν τὴν πίστη τῶν ἀνθρώπων στὴν ὑπαρξη τοῦ Ἐνὸς ἅμα καὶ Τριαδικοῦ Θεοῦ ὡς Δημιουργοῦ καὶ Συντηρητοῦ τῆς κτίσεως (Γεν. 15, 5. Δευτερ. 1, 10) καὶ μαρτυροῦν τὴν ἄπειρο σοφία καὶ παντοδυναμία Του (Ψαλμ. 146, 4. Ἦσ. 40, 26).

Τὴν πραγματικότητα αὐτὴ τὴν συνοψίζει ἄριστα μιὰ κορυφαία πατερικὴ προσωπικότητα, ἐκφράζοντας σύμπασα τὴν Ἐκκλησιαστικὴ Πατερικὴ Παράδοση, ὁ Ἅγιος Γρηγόριος, Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ὁ Παλαμᾶς:

«Ἐγὼ δὲ οὐ μόνον ὅτι ἔστι δημιουργὸς κατανοῶ ἐκ τῶν δημιουργημάτων, ἀλλὰ καὶ ὅτι εἷς ἐστι καὶ νοῶ καὶ ἀποδείκνυμι πάντα γὰρ ὁρῶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς βουλήσεως καὶ σοφίας καὶ δυνάμεως δεόμενα γενέσθαι ἐκ μὴ ὄντων· μία δὲ βούλησις ἅμα καὶ σοφία καὶ δύναιμι μιᾶς φύσεως ἐστίν· εἷς ἄρα τῆ φύσει ὁ δημιουργὸς Θεὸς ἡμῶν» (Β' Πρὸς Βαρλαάμ, 25. ΕΠΕ 1, 544).

(*) Περιοδ. «**Διάλογος**», τ. 76/Απρίλιος-Ιούνιος 2014, σελ. 7-8. Ἐπιμέλ. ἡμετ.